

Gaan wij nu de tafereelen in bijzonderheden na, dan treffen wij in 't priesterkoor de volgende ontwikkeling aan: de zending van het Woord, de zending van den H. Geest, de verheerlijking van Christus, den goddelijken Leeraar; en in het koepelgewelf de kroning van de Allerheiligste Maagd Maria door de H. Drievuldigheid.

HOOFDCONCHA. — In het midden zetelt, omgeven door een stralenkrans, de triomfeerende Chris-

tus op den troon, geschraagd door gevleugelde ringen (zinnebeeld der Tronen). De rechterhand houdt Hij leerarende omhoog, in de linker heeft Hij het geopende boek met de tekstwoorden: Ego sum lux mundi. Ik ben het Licht der wereld.

Dit beeld wordt omgeven door de allegorische, aan het gezicht van Ezechiël ontleende voorstelling der vier Evangelisten.

Boven Christus' hoofd zweven in een krans vijf



Hoofdconcha.

Engelen. In hunne handen houden zij de spreuk: «Heilig, heilig, heilig is de Heer, de God der heerscharen.»

Rechts van het Christusbeeld staan de volgende figuren:

Maria knielend en de handen gevouwen in aanbidding voor haar goddelijken Zoon.

Als patroon van het college der leeraren van Rolduc volgt de H. Jozef, met den leliestaf in de eene en het schild met het scheepje der katholieke Kerk in de andere hand.

Dan met boek en sleutel, de H. Petrus, die naast Maria als patroon der bovenkerk wordt genoemd, en, als laatste voorstelling, de patrones der wijsbegeerte, de H. Catharina, met het rad der martelie en den zegetak.

Ter linkerzijde zien wij den Voorlooper van den Goddelijken Zaligmaker, den H. Johannes den Dooper, in knielende houding, een schild met het Lam Gods in de hand; vervolgens den H. Augustinus, een der groote Kerkvaders van het Westen, aan wiens orde de abdijkerk in de middeleeuwen behoorde; den H. Thomas van Aquinen, den Engel der School, die door onzen H. Vader Paus Leo XIII bijzonder werd aanbevolen als patroon der studeerende jeugd; eindelijk den H. Joannes Chrysostomus, het toonbeeld der christelijke welsprekendheid, het grootste genie der Oostersche Kerk.

De Concha aan de evangeliezijde biedt ons de meesterlijk uitgevoerde voorstelling van de Boodschap des Engels. De heerlijke, hemelsche figuren van den aartsengel Gabriël en van Maria, door den



H. Geest overschaduwde, vertolken op welsprekende wijze het groote Geheim van onzen hoogheiligen godsdienst: de zending van het eeuwige Woord des Vaders op aarde.

Boven deze twee beelden welft zich een baldakijn, dat het Huisje van Nazareth voorstelt. Als een edele hofstoet der H. Maagd omgeven deze groep, ter rechterzijde, de beide te Rolduc vereerde heilige maagden Daphne en Lucia, ter linker, de heilige Bernardus en Servatius.

Daphne, de Grieksche maagd, uit een aanzienlijk geslacht gesproten, draagt in haar handen de lauwerkroon, een symbolische voorstelling van haar naam; Lucia, op wier feestdag (13 Dec.) de crypta gewijd is, en wier relikwieën in het hoofdaltaar onzer crypta berusten, draagt het zwaard ten teken van haar martelaarschap.

De H. Bernardus, die volgens de overlevering in onze kerk den kruistocht zou gepredikt hebben, de beroemde schrijver der homilieën op het Evangelie *Missus est*, dat de Zending van Gods Zoon behelst, draagt de spreuk uit de tweede homilie: *Stella cuius radius universum orbem illuminat*. De Ster, wier licht de geheele wereld bestraalt.

De H. Servatius, met den bekenden staf en sleutel afgebeeld, behoorde volgens de legende tot de familie der H. Maagd en was de eerste apostel dezer streken.

Dezelfde groep bevat nog, in kleinere gestalte — de eer der Heiligen mocht aan den stichter niet gegeven worden — het beeld van Ailbertus met de kerk van Rolduc en de woorden: «Eere zij den Vader en den Zoon en den H. Geest.»

De Concha aan de epistelzijde bevat de zending van den H. Geest, de voorstelling van Pinksterdag. In het midden troont Maria als Koningin der apostelen.

DE KOEPEL. — Geheel in overeenstemming met de boven aangegeven hoofdgedachten, stelt de hoofdgroep hier de kroning der Moedermaagd door de H. Drievuldigheid voor, een tafereel zoo rijk, zoo verheven van zin en uitdrukking, dat het den beschouwer aan de aarde onttrekt en ten hemel verheft.

Acht straalsgewijze geplaatste figuren onder baldakijnen omgeven deze groep. De eerste stelt den profeet Isaias voor met den tekst: *Et requiescet super eum Spiritus sapientiae et intellectus, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scientiae et pietatis* — *et replebit eum Spiritus timoris Domini*. En op hem zal rusten de geest van wijsheid en van verstand, de geest van raad en van sterkte, de geest van wetenschap en van godsvrucht — en de geest van vreeze des Heeren zal hem vervullen.

De gaven van den H. Geest, in deze woorden van Isaias opgenoemd, worden door de zeven overige figuren, allegorische beelden, voorgesteld. Houding en gelaatsuitdrukking dezer zeven gestalten zijn een meesterstuk van symboliek. Ieder draagt een spreukband in de handen met een toepasselijken tekst uit de H. Schrift.

De Wijsheid, omhoog wijzend en met haar voet de schatten vertredend, draagt de woorden: *Melior est sapientia cunctis pretiosissimis*. De wijsheid is beter dan alle kostbaarheden. *Prov. VIII, 11.*

Het Verstand blikte naar boven en bidt. Het heeft het geopende boek met de tien geboden in de hand en de spreuk: *Da mihi intellectum, et discam mandata tua*. Geef mij verstand, opdat ik uwe geboden leere. *Ps. CXVIII, 73.*

De Raad houdt de eene hand omhoog. De tekst luidt: *Audi consilium et suscipe disciplinam*. Luister naar raad en neem de tucht aan. *Prov. XIX, 20.*

De Sterkte draagt een lans en een schild met een leeuw. Op den spreukband staan de woorden: *Repletus sum fortitudine Spiritus Domini*. Ik ben vervuld met de kracht van den Geest des Heeren. *Mich. III, 8.*

De Wetenschap, met het boek der wetenschap in de hand, vertoont den tekst: *Pueris autem his dedit Deus scientiam in omni libro*. God gaf aan deze jongelingen wetenschap (en inzicht) in alle boeken. *Daniel I, 17.*

De Godsvrucht houdt een kruisbeeld op de borst. In de andere hand draagt zij de tekstwoorden: *Exerce te ipsum ad pietatem*. Oefen u zelve tot godsvrucht. *Tim. IV, 7.*

De Vreeze des Heeren weert de slang af, die aan haar voeten kruipt, om haar te bekoren. Want «de Vreeze des Heeren haat het kwaad.» *Timor Domini odit malum*. *Prov. VIII, 13.*

Het ligt in ons plan, in overeenstemming met deze zeven gaven van den H. Geest, in den vloer van het priesterkoor, in mozaïek, een voorstelling te geven van de Wijsheid, omringd door de zeven natuurlijke wetenschappen. Zoo geven dan de schildering van het gewelf en de mozaïek van den vloer op heerlijke wijze de overeenkomst weer tusschen de wetenschap der bovennatuurlijke en die der natuurlijke orde. De afbeelding van het ontwerp geven wij later.

In de vier boldriehoeken, waarin de koepel beneden uitloopt, prijken medaillons met de voorstelling der vier Evangelisten.

In de versiering der gewelbogen prijken de wapenschilden, zoowel der kerkelijke als der burger-

Bedoeld mozaïek is het volgende



Foto afkomstig van deze <http://www.fototrip.nl/rolduc.htm> daar zijn nog meer foto's van Rolduc.